

Libris.RO

Respect pentru oameni și cărți

Zboruri, călătorii, vacanțe

Barbara-Elena Pituț

smArt
PUBLISHING

Cuprins

- Argument / 7
- Capitolul 1. Pregătirea călătoriei / 11
- Capitolul 2. Biletul de călătorie / 25
- Capitolul 3. Metode de reducere a cheltuielilor, tarife speciale, categorii speciale de pasageri / 35
- Capitolul 4. Alegerea locului în avion / 46
- Capitolul 5. Bagaje / 51
- Cum se face bagajul / 63
- Regimul lichidelor din bagajul de cabină / 71
- Capitolul 6. Bunuri periculoase / 72
- Capitolul 7. Fluxul normal (de acasă până la avion) / 76
- Capitolul 8. Cum se desfășoară un zbor / 87
- Capitolul 9. Drepturile pasagerilor / 97
- Capitolul 10. Atenționări de la pasageri către companii (pasageri care au nevoie de asistență medicală, familii cu copii mici, acte necesare gravidelor, pasageri care nu cunosc limbi străine, călătoria cu animale de companie, instrumente muzicale mari) / 101
- Capitolul 11. Despre acte și contracte (incluzând extrase din Legea liberei circulații) / 110
- Țările membre ale Spațiului Schengen / 134
- Țările membre ale Uniunii Europene / 135
- Reclamații / 141
- Capitolul 12. Reguli speciale / 146
- Viza de S.U.A. / 150

- libris
resurse pentru oameni și cărți
- Capitolul 13. Despre bani / 164
- Capitolul 14. Motive de întârziere / 167
- Capitolul 15. Legislația de safety și bune maniere / 171
- Dotările toaletelor / 193
 - Despre turbulență / 198
 - De ce trebuie să rămâneți așezați după aterizare până la oprirea completă a avionului / 202
- Capitolul 16. După aterizare/ajungerea la destinație / 203
- Capitolul 17. Metode de reducere a stresului / 216
- Capitolul 18. Cum să rămâneți fresh după un zbor lung / 220
- Capitolul 19. Starea de sănătate / 223
- Alimentația / 237
 - Precauții speciale / 243
 - Precauții pentru prevenirea trombozei venoase / 249
 - Despre varice / 254
 - Rețete culinare / 263
 - Despre decalajul de fus orar / 267
 - Diabetul zaharat și decalajul de fus orar / 275
 - Decalajul de fus orar și contracepția / 278
 - Trusa medicală de voiaj / 279
 - Răul de mișcare / 286
 - Răul de mișcare în cazul copiilor / 290
 - Înfundarea/desfundarea urechilor / 293
 - Răul de munte / 295
 - Teama de zbor / 296
 - Informații despre anxietate și măsuri pe termen scurt (rapide) și mediu / 305
 - Exemple de alimente cu efect liniștitor / 307
 - Metode de exersat pe termen mediu și lung / 319
 - Despre îmbrăcăminte și încălțăminte / 353
- Capitolul 20. Dicționar englez-român / 362
- Capitolul 21. Informații utile / 393
- Bibliografie / 407

CAPITOLUL 1

Pregătirea călătoriei

Orice călătorie începe cu *alegerea destinației și stabilirea duratei* călătoriei – fie că este vorba despre vacanță, afaceri sau alt gen de deplasări. Apoi se alege mijlocul de transport – tren, autocar, avion, autoturism, vas de croazieră; presupunând că ați ales cel mai rapid și mai sigur mijloc de transport – avionul – urmează *alegerea companiei aeriene* – sau companiilor aeriene, *alegerea agenției de turism*, etapelor călătoriei – dacă veți avea nevoie și de închirierea unei mașini; dacă veți călători și cu alte mijloace de transport – dacă vi se asigură transportul aeroport-hotel sau dacă sunteți pe cont propriu – informați-vă ce modalități de transport sunt de la aeroport; cât costă și cu ce frecvență circulă.

Stabilirea bugetului pe segmente:

– costul transportului: există companii aeriene tradiționale și companii aeriene low-cost (cu prețuri scăzute, după cum arată și numele). Ambele tipuri de companii oferă reduceri de prețuri în funcție de vârstă (pentru copii, seniori) pentru grupuri, zboruri charter (zboruri care nu sunt regulate – se închiriază avionul pentru o anumită destinație, în

Libris
Respect pentru banii și carti

general prin intermediul unei agenții de turism). Diferența de sumă plătită pentru biletul de avion poate fi dată și de momentul achiziționării biletului – multe companii au „promoții”, dar trebuie să cumpărați biletul din timp. În general primii cumpărători găsesc cele mai ieftine bilete. Este posibil ca în ziua în care doriți să călătoriți – să nu găsiți un loc liber sau să plătiți cel mai scump tarif. Astfel – există bilete care costă între 50-99 E pe ruta București-Londra, dar și de 400 E pe aceeași rută. Ideal este să știți cu cel puțin 3-4 luni înainte când veți călători și să vă cumpărați biletul din timp sau cel puțin să vă faceți rezervare.

Dar dacă nu v-ați planificat călătoria cu câteva luni înainte – căutați oferte „last minute” – unele țin doar 2-3 zile sau doar câteva minute; le găsiți pe site-urile companiilor aeriene, ale agențiilor de turism sau ca premii la diferite concursuri.

Rezervarea – la companiile tradiționale se poate rezerva locul (fie la o agenție de turism, fie la compania aeriană, fie on line sau chiar telefonic), în schimb la unele companii low-cost nu se face rezervare – trebuie cumpărat biletul direct.

Aeroportul de destinație – unele companii aterizează pe aeroporturile principale, altele pe aeroporturile secundare ale orașului respectiv – trebuie să vă informați la ce distanță de oraș sunt aeroporturile și care sunt variantele de transport spre oraș sau spre locul unde doriți să ajungeți. Unele aeroporturi asigură transportul cu: metroul, tren, autocar, autobuz – linii expres din 30 în 30 minute sau chiar mai des, mașini de închiriat sau taxiuri.

Libris

În general cele mai ieftine sunt autobuzele expres care costă câțiva euro. La aeroportul Henri Coandă (Otopeni) există linia expres 783 (o cartelă cu 2 călătorii costă aproximativ 2 euro, în lei) care circulă spre/ dinspre oraș la fiecare 15 minute.

Evident – cel mai scump este taxiul.

Informațiile de care aveți nevoie se pot găsi fie la agențiile companiilor aeriene sau ale agențiilor de turism, fie în ghiduri de călătorie noi (cu date la zi) sau pe internet.

- cazarea, masa, transportul, excursiile intră în bugetul cheltuielilor mari;
- cumpărături diverse, suveniruri, distracții;
- cheltuieli neprevăzute – este ideal să păstrați bani pentru încă 2-3 zile de cazare și masă la hotel în cazul în care șederea se prelungește (pentru că doriți să mai stați sau aeroportul este închis din motive meteo, greve ale personalului din aeroport, zăpadă, viscol puternic pe aeroportul de destinație, epidemii, conflicte militare, erupții vulcanice, falimente ale organizațiilor de turism, companiilor aeriene etc.). Întotdeauna este bine să aveți mai mulți bani decât suma maximă estimată a cheltuielilor;
- o sumă minimă pentru cheltuieli făcute în aeroport; pentru produse duty-free, reviste sau cadouri – aveți nevoie de cel puțin 100-200 E; la întârzieri de câteva ore – veți avea nevoie de mâncare și băutură. Chiar dacă vi se asigură gustări și apă – acest lucru intră în obligațiile companiilor numai dacă întârzierea depășește 2 ore. Dacă veniți din altă localitate și sunteți de mult timp pe drum sau pur și simplu nu ați mâncat înainte

să plecați – s-ar putea să vi se facă foame și sete înainte să fiți serviți de către reprezentanții companiei;

- foarte importantă este hidratarea – după cum probabil știți – este interzis să treceți prin filtru (controalele antiterroriste) cu lichide, deci nu puteți trece cu sticle cu apă. Dar între filtru și poarta de îmbarcare există cafelele, baruri, restaurante, magazine. Acestea au în general prețuri mari (în unele aeroporturi chiar foarte mari) și de aceea – dacă ați aflat că serviciile la bordul avionului includ doar un pahar cu apă – informați-vă la compania respectivă ce preț au băuturile și mâncarea contra-cost pentru a alege dacă veți cumpăra din aeroport sau de la bord și pentru a ști ce sumă alocați (sau nu) în acest scop;
- alte cheltuieli – minore – cât costă (dacă este contra-cost) căruciorul pentru bagaje; în principiu 1-2 euro în moneda locală; este util să aveți „mărunt“ monede de 1 euro, de 2 euro;
- la fel – între 3 și 7 euro costă împachetarea valizei (genții) în plastic. Împachetarea este de mare folos atât pentru protejarea bagajului împotriva zgârierii, ruperii, deschiderii etc., cât și împotriva furtului din bagaje (durează prea mult pentru hoți să despacheteze plasticul);
- în buget poate să intre și prețul unei valize sau genți de calitate, care să se potrivească scopului călătoriei, eventual și o geantă de rezervă (care se pliază și nu ocupă loc mult) pentru cumpărături – ne gândim că nu vom cumpăra nimic, nu vom cheltui banii „pe prostii“, dar de cele mai multe ori constatăm în ziua plecării că

- nu ne încap toate lucrurile, că din câteva cumpărături s-a și umplut valiza și nu mai avem loc. Așa că luați în calcul și această variantă – geanta de rezervă (luată de acasă sau cumpărată la destinație);
- în prețul concediului intră și taxele de aeroport (incluse în costul total al pachetului turistic), intrările la muzee, obiective turistice, excursii opționale;
 - o cheltuială mică, dar foarte importantă este suma pe care trebuie s-o alocați *asigurărilor*.

Bani

- la casele de schimb din gări, aeroporturi, hoteluri – cursul de schimb este în general mai prost decât la casele de schimb din orașe sau de la bănci. Dacă schimbați o sumă mică – nu are importanță prea mare, dar la o sumă consistentă câștigați bani dacă schimbați în oraș.

Asigurări

- medicale – pentru accidente, îmbolnăviri;
- de furt;
- de întârziere a sosirii bagajului;
- de rătăcire sau pierdere a bagajului;
- asigurări suplimentare pentru obiecte de valoare din bagajul de cală (deși este recomandabil să nu aveți obiecte de valoare la cală decât dacă nu se pot transporta în cabina de pasageri);
- asigurare storno – pentru cazul în care renunțați la călătorie;
- asigurare pentru întârzierea zborului (pentru anumite cazuri în care decolarea se face cu întârziere);
- asigurare pentru întreruperea călătoriei;

- asigurarea de furt a telefonului mobil;
– alte asigurări posibile.

Despre toate tipurile de asigurări informați-vă la compania aeriană cu care veți călători, la agenția de turism de la care cumpărați pachetul turistic sau la firme de asigurări specializate. Documentându-mă pentru acest ghid, am aflat că printre asigurările pentru prejudicii produse în timpul călătoriei/vacanței – altor persoane (fizice sau juridice) – există și asigurări pentru pagube produse de „boacănele“ și jocurile copiilor (vezi site-ul [www. Allianz Direct. Ro](http://www.AllianzDirect.Ro) sau telefon 021-9798). Foarte utilă este asigurarea storno (pe care mulți călători nu o fac, deși costă puțin) care vă garantează returnarea întregii sume de bani în cazul în care anulați călătoria.

Citiți cu atenție toate clauzele contractului de asigurare, întrebați clar și verificați în contract care este termenul limită (în câte ore sau zile trebuie să anunțați daunele sau problemele medicale și la ce număr de telefon sau fax). De asemenea, să știți care sunt situațiile exceptate de la despăgubiri (situațiile pentru care asiguratorul nu este obligat să vă plătească despăgubiri, pentru ce condiții ale producerii pagubelor – de exemplu dacă le-ați provocat intenționat sau nu).

Cardul de sănătate valabil în Uniunea Europeană: persoanele care călătoresc în țările din UE sunt sfătuite – în cadrul unei campanii de informare lansate de Comisia Europeană – să nu uite de *cardul european de asigurări de sănătate (EHIC)*. Cardul facilitează *accesul gratuit* la serviciile medicale în caz de urgențe persoanelor care contribuie la sistemul de sănătate publică și este valabil în Uniunea

Libris
Respect pentru oamenii și cărți

Europeană, dar și în Elveția, Islanda, Liechtenstein și Norvegia. EHC se eliberează gratuit la cerere de către autoritățile locale de sănătate. Mai multe informații despre campania de informare puteți găsi pe: <http://ehic.europa.eu>

Alegerea hotelului – întrebați la ce distanță de aeroport și de centrul orașului/ stațiunii se află; interesați-vă ce facilități oferă hotelul: câte stele are, ce înseamnă numărul de stele pentru țara respectivă, ce mărime au camerele, au sau nu aer condiționat, apă caldă, televizor, frigider (dacă aveți nevoie), fier de călcat, seif, acces la internet, ce fel de prize sunt (cu 2 sau 3 orificii, de 120V sau de 220-230 V), dacă oferă adaptoare sau vă aduceți de acasă, camera are balcon/ terasă, ce fel de restaurante există, dacă se servește doar micul dejun sau toate mesele, dacă există sală de fitness, piscină, spa, cât costă procedurile, cât costă suplimentul pentru cameră cu vedere la mare (sau la munte), la ce distanță este plaja, ce distracții oferă pentru adulți și pentru copii, dacă este posibil să lăsați copiii cu o bonă (baby-sitter), dacă este permis accesul animalelor de companie; dacă există o sală de conferințe (pentru oamenii de afaceri); dacă este asigurată asistența medicală; în cazul în care sunteți fumători – rezervați din timp o cameră pentru fumători – altfel nu puteți fuma decât în exteriorul hotelului sau în restaurant – dacă există zonă de fumători.

Dacă aveți nevoie de asistență specială (pentru persoane cu dizabilități, persoane care se deplasează în cărucior) întrebați dacă există rampe la intrări, accesul cu câini pentru nevăzători, toalete speciale și toate celelalte facilități necesare.

Atenție! Dați un telefon să vedeți dacă hotelul există înainte de a plăti pachetul turistic și dacă aveți într-adevăr camera rezervată, după ce ați plătit. Cereți confirmarea scrisă a rezervării camerei și apoi confirmarea efectuării plății de către agenția de turism – prin fax sau e-mail.

Informații prețioase pot fi găsite și în rubricile de impresii despre hoteluri unde turiștii povestesc pe internet cum li s-au părut serviciile – dacă personalul hotelului este amabil, dacă au fost mulțumiți de curățenie, dacă au avut sau nu probleme cu mâncarea, dacă zona era liniștită sau zgomotoasă, sigură sau periculoasă ș.a.m.d.

– așa cum zborurile au prevăzute aeroporturi de rezervă (în caz de vreme nefavorabilă pe aeroportul de destinație), tot astfel ar fi util pentru călători să aibă în vedere hoteluri de rezervă; unele agenții de turism chiar procedează așa pentru a se feri de surprizele suprazervării hotelului – și întreabă de la început ce alt hotel v-ar plăcea din oferta agenției.

Important! Amintiți-vă să lăsați numărul de telefon, adresa de mail pentru a fi contactat de către agenție pentru eventuale modificări.

– alegeți ghidurile turistice cele mai noi despre țara de destinație și dacă aveți nevoie de hărți – alegeți-le pe cele cu informații la zi, ex. pe site-ul www.mapquest.com. Evitați hărțile obișnuite dacă vă trebuie o hartă cu informații specializate, foarte exacte, pentru navigație sau rute maritime;

– interesați-vă din timp ce evenimente au loc în zona unde mergeți pentru că prețurile la hotel pot să crească mult (în Anglia când sunt competițiile de tenis, în

Germania – la Oktoberfest, Dubai – festivalul de shopping), în zilele în care sunt meciuri de fotbal foarte importante.

- în extrasezon toate prețurile sunt mai mici;
- culegeți informații cu privire la clima din locul respectiv, diferențe de temperatură față de locul unde trăiți de obicei, diferența de altitudine, presiune atmosferică, umiditate, chiar grad de poluare. Acestea vă sunt utile pentru a ști ce fel de haine să vă luați, de ce activități sportive vă puteți bucura, ce măsuri de precauție să vă luați în cazul în care aveți probleme de sănătate sau de adaptare la mediu sau ce locuri să evitați complet;
- informații despre vreme (prognoza meteo), starea drumurilor;
- de asemenea este de folos să știți ce evenimente culturale au loc în orașul respectiv, ce obiective turistice se pot vizita, care sunt tradițiile și obiceiurile locului, limba vorbită (dialectele), moneda națională. E bine să vă dați seama de *diferențele culturale* pentru a nu intra în conflict cu locuitorii din zonă: de exemplu în țările de religie musulmană, în timpul Ramadanului, ziua se ține post și abia după apus toată lumea mănâncă. Chiar dacă nu sunteți musulmani – nu aveți voie să mâncați, să fumați și să beți în public sau pe stradă în timpul zilei – ar fi o mare ofensă adusă musulmanilor. La fel stau lucrurile în privința fotografierii femeilor îmbrăcate după tradiția islamică – este interzis să le fotografați fără să aveți permisiunea lor;
- în afară de informații de acest fel – în ghidurile bine alcătuite găsiți și date despre istoria locului și limbile